

Tekoälystrategia

Tammikuu 2020

Sisältö

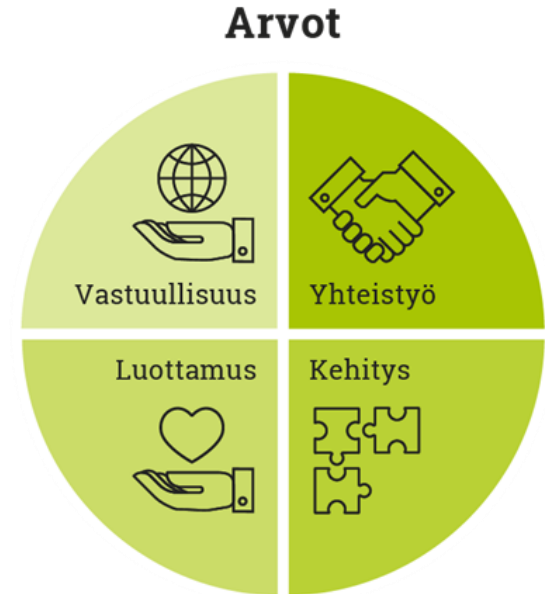
- Suomen Erillisverkot – Strategia ja arvot
- Tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia
- Erillisverkkojen asiakkaiden tarpeet
- Tekoälyn hyödyntäminen Erillisverkoissa

Turvallisen yhteiskunnan rakentaja

Missio

Mahdollistamme kriittisen toiminnan ja viestinnän turvallisesti

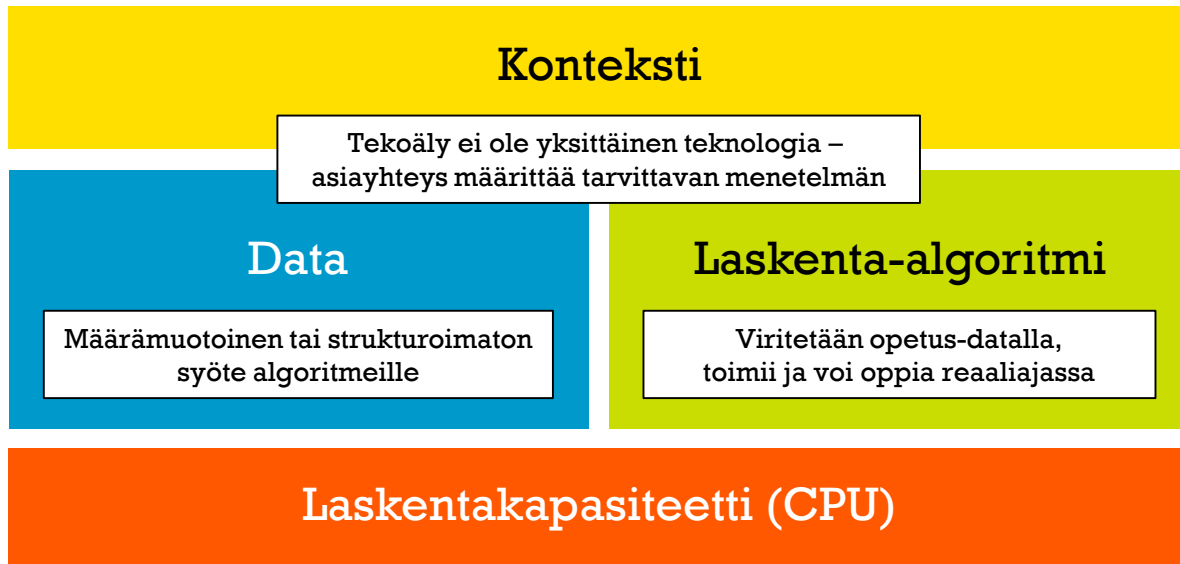

Tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia

Tekoälyn hyödyntäminen
Erillisverkkojen asiakkaille

Tekoäly

Yleisnimi älykästä toimintaa simuloiville koneellisille järjestelmille

Tekoälyn sovelluskohteita Erillisverkkojen asiakkaiden toimintaympäristössä

TEKOÄLY

Koneoppiminen

Resurssitarpeen ennustaminen
Reaaliaikainen tilannekuva
Riskinarviointi
Johtamistehtävän simulointi
Tehtävän etenemisen ennustaminen

Puhe ja teksti

Puhe tekstiksi
Kielen tunnistaminen ja kääntäminen
Puheohjaus
Dokumenttien automaattinen luokittelu
Sisällön automaattinen tulkinta

Konteksti

Data

Laskenta-
algoritmi

CPU

Autonomiset laitteet

Pelastusrobotit
Palvelurobotit
Älykkäät dronet

Koneellinen havainnointi

Hahmon- ja kasvojentunnistus
Lisätty-/virtuaalitodellisuus
Sähköinen hajuaisti
Äänilähteen tunnistaminen

Mitä tekoäly tuo Erillisverkkojen asiakkaille 2020-luvulla?

” Metsäpaloalueen yläpuolella lentävä drone kuvaa palon leviämistä. Reaaliaikainen kuva-analytiikka yhdistettynä sää-, maasto- ja kasvillisuustietoon ohjaa sammutusrobotit tehtävän kannalta optimaaliseen paikkaan. Kuva-analytiikka toimii myös pohjana reaaliaikaiselle tilannekuvalle ja ennusteelle palon etenemissuunnasta ja nopeudesta.

” Virtuaalitodellisuus on syrjäyttänyt digitaalisen kartan reaaliaikaisen tilannekuvan esittämisessä. Käyttäjä pääsee virtualisoituna tilanteen keskelle mihin tahansa lokaatioon. Tämä mahdollistaa autenttiset harjoitukset ja simulaatiot: esimerkiksi pelastustehtävän etenemisen simuloinnin tietyssä rakennuksessa erilaisin miehitys- ja kalustovaihtoehtoin.

” Näppäimistön merkitys tietokoneen käyttöliittymänä on vähäinen. Tietojärjestelmiä ohjataan puheella, ja puheinformaatio, esimerkiksi erilaiset kirjaukset tehtävän aikana, tallennetaan helposti löydettävään muotoon. Tätä tietoa analysoidaan jälkikäteen ja hyödynnetään toiminnan kehittämässä. Reaaliaikainen koneellinen tulkkaus eri kielten välillä mahdollistaa osapuolten sujuvan kommunikoinnin.

Erillisverkkojen asiakkaiden tarpeet

Tiivistelmä
haastattelukierroksella
keskustelluista asiakastarpeista
ja haasteista

Erillisverkkojen asiakkaiden tavoitteita tekoälyn hyödyntämisessä

” Manuaalisten tehtävien vähentäminen.

” Kentällä toimitaan, ei kirjata.

” Tavoitteena on tehostaa työkaluja, menetelmiä ja työn tekemistä sekä hallinnollisella että operatiivisella puolella niin, että henkilöt voivat käyttää aikansa ydintekemiseen.

” Kone tukemaan päätöksentekoa vaikeissa tai nopeissa tilanteissa.

” Samoista resursseista (investoinnit, henkilöt) pyritään saamaan enemmän irti.

” Tekoälyn ja digitalisaation on avustettava/tehtävä yksinkertaisimmat ja aikaavievimmät työt.

Erillisverkkojen tekoälysovellusten päätavoitteet

- Henkilötyön ja päätöksenteon tukeminen
- Henkilön ajan vapauttaminen ydintekemiseen, pois toistuvista ja automatisoitavista tehtävistä

Erillisverkkojen asiakkaiden haasteita tekoälyn hyödyntämisessä

” Resursseista niukkuutta, data-analytiikkaan erikoistuneita henkilöitä ei varsinaisesti ole.

” Kehitystä tehdään oman toiminnan ohella.

” Tekoälyn hyödyntäminen ei ole 'jokamiehen kauraa' vaan edellyttää resurssien hankkimista.

” Osaajien löytäminen haastavaa: pitää joko kouluttaa sisäisesti tai rekrytoida [oman organisaation] ulkopuolelta.

Erillisverkoilta edellytetään

- Sekä valmiita ratkaisuja että sovelluslustoja tekoälyn hyödyntämiseen
- Kyvykkyyttä tekoälyn hyödyntämiseen sekä erityisesti yhteistyökykyä ja osaamisen jakamista yhteishankkeissa asiakkaiden kanssa

Tekoälyn hyödyntäminen Erillisverkoissa

Strateginen tahtotila ja ylätason
tiekartta tekoälyn soveltamiseksi
Erillisverkkojen asiakkaiden
tarpeisiin

Tekoälyn hyödyntämisen tietovirta ja Erillisverkkojen rooli eri vaiheissa

Tietovirran kolme ensimmäistä vaihetta

A

Tiedon lähde

- Tiedon syntyypiste (kamera, sensori) tai tiedon tallennuspaikka (tietokanta, rekisteri, internet, suljettu verkko).
- Lähtötieto voi olla: määrämuotoista/strukturoimatonta, ihmisen syöttämää/sensorien tuottamaa, hidasta/nopeaa, säännöllistä/asynkronista, Erillisverkkojen asiakkaiden omistamaa/ulkoista, turvaluokiteltua/julkista

B

Tiedon suodattaminen

- Tavoite 1: Pienentää siirrettävän tiedon määrää: aggregointi, suodattaminen
- Tavoite 2: Estää tarpeeton luottamuksellisen tiedon siirtäminen (maskaus, anonymisointi)

C

Tiedon siirto

- Tiedon siirtäminen lähteeltä Erillisverkoille korkean saavuuden mobiilia Virve 2.0 tai kiinteitä ratkaisuja tai julkisia tietoverkkoja hyödyntäen

Tiedon tallennus

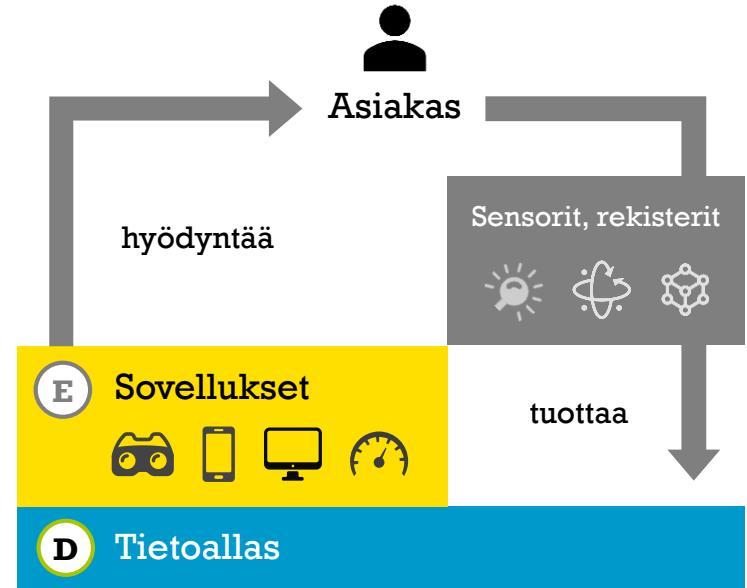
D

Asiakasorganisaatioiden yhteiskäyttöinen tietoallas on välttämätön lähtökohta Erillisverkkojen tekoälyn hyödyntämiselle.

Tietoallas: tiedon tyypistä riippumaton tapa tallettaa raakadataa

- Mahdollistaa asiakaskohtaisen datan turvallisen ja suljetun käsittelyn.
- Mahdollistaa yhteiskäytön kaikkien Erillisverkkojen asiakkaiden kesken ja eri toimijoiden tietojen yhdistelyn sekä rikastamisen.

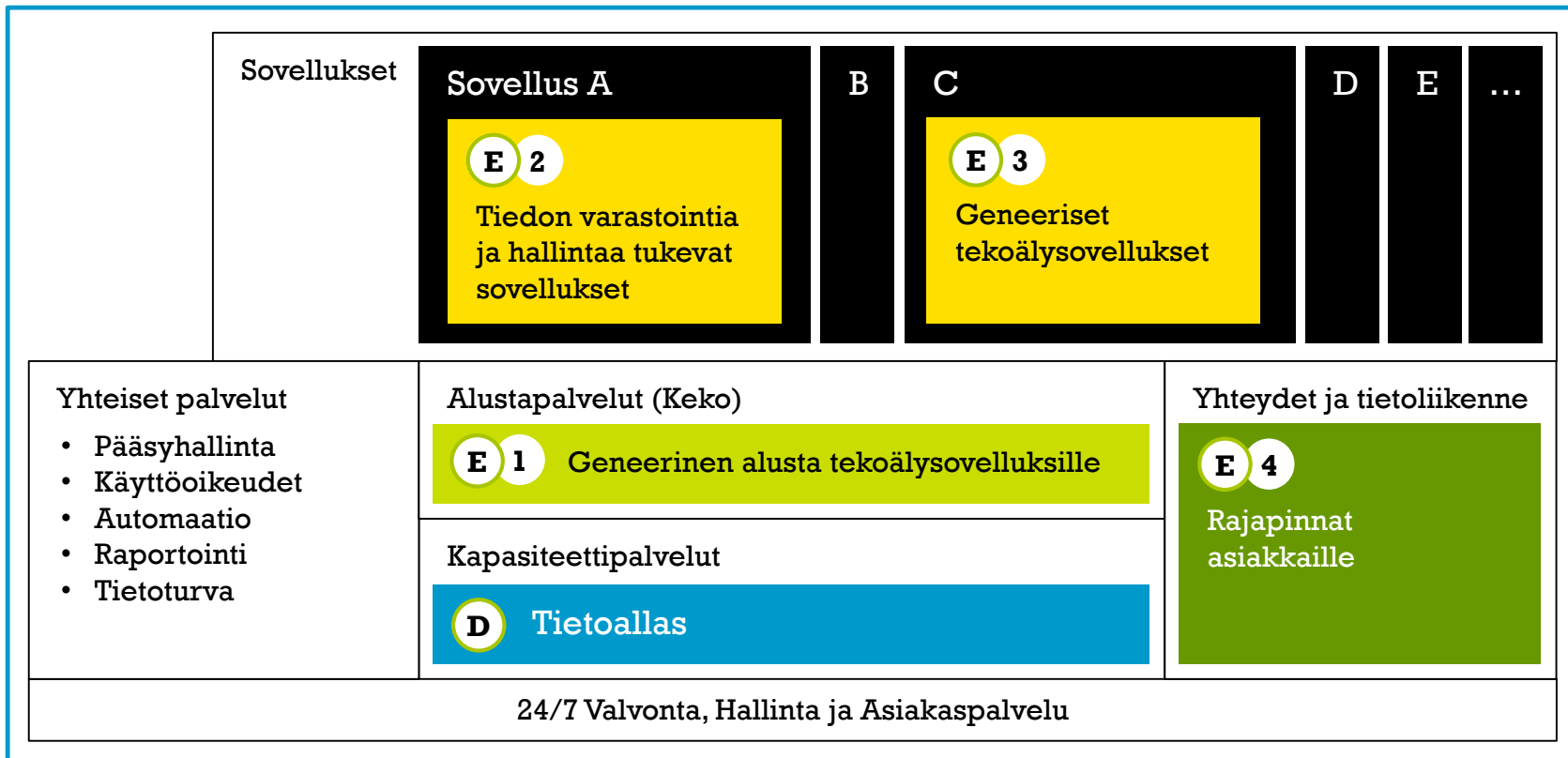
E

Tiedon hyödyntäminen ja toteutuksen vaiheistus Erillisverkoissa

Tekoäly osana Erillisverkkojen palveluarkkitehtuuria

Toteutuksen tiekartta

- 1 Yhteistyömallin luominen asiakkaiden kanssa
- 2 Pelisäännöt datan käyttöön: suojaaminen, jakaminen, anonymisointi
- 3 Ensimmäisten käyttötapausten valinta ja sovellusten suunnittelu
- 4 Tarvittavien osaamisten tunnistaminen ja kasvattaminen tai hankkiminen

Asiakasyhteistyö

1 - 4

D

Tietoallas

5 - 9

5,9

5,9

...

E 1

Sovellusalusta

5

6

9

E 2

Sovellus a

5 - 9

E 2

Sovellus b

5 - 9

...

E 3

Sovellus n

5 - 9

...

- 5 Asiakatarpeiden ja toiminnallisten vaatimusten määrittely
- 6 Teknologioiden kartoitus ja valinta
- 7 Kumppaniverkoston luominen
- 8 Hallintamallin ja roolien kuvaaminen
- 9 Tieto-, järjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuurin suunnittelu ja toteutus

Kiitos!

Lisätietoja saat halutessasi: antti.kauppinen@erillisverkot.fi